

ע"פ 44436/04/18 - סאפי חג'אזי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 44436-04-18 חג'אזי נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופט אברהם בולוס
מערער	סאפי חג'אזי
נגד	
משיבה	מדינת ישראל

פסק דין

לפניי ערעור על הכרעת וגזר דינו של בית משפט לתעבורה בעכו בת"ע 17-06-638 מיום 9.4.18.

כתב האישום:

1. בכתב האישום אשר הוגש לבית משפט קמא נטען, כי ביום 30.4.17 המערער נהג ברכב שעליו נמסרה הודעת אי שימוש וללא פוליסת ביטוח תקפה.

בכתב האישום יוחס למערער ביצוע העבירות הבאות: נהיגה ברכב ללא פוליסת ביטוח בת תוקף על השימוש ברכב בהתאם לסעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש), תש"ל - 1970, ונהיגה ברכב שעליו נמסרה הודעת אי שימוש על ידי שוטר שהוא בוחן תנועה, בניגוד לתנאים שפורטו בהודעת האי שימוש, בניגוד לתקנה 308 (ד) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961 (להלן: "התקנות").

פס"ד קמא:

2. המערער כפר במיוחס לו בכתב האישום; אף שהדברים לא תועדו כראוי בפרוטוקול, אך מעיון בתיק ביהמ"ש קמא ותוכן הדיונים, המחלוקת נסובה סביב העבירה לפי תקנה 308(ד) לתקנות בלבד. משכך התקיימו דיונים שבגדרם נשמעו ראיות הצדדים ולאחר מכן ניתנה הכרעת הדין. את הכרעת דינו ביהמ"ש קמא פתח בציינו כי אין כל מחלוקת שהמערער נהג ברכב, כשלצדו בעל הרכב מר' גמאל חג'אזי (להלן: **הבעלים**), ובאותה נסיעה הרכב הרעיש, כאשר מקור רעש זה באגזוסט. המחלוקת מקורה בטענת המשיבה כי בזמנים הרלוונטיים לנהיגה הנטענת ניתנה ביחס לאותו הרכב הודעת אי שימוש ברכב, ואילו המערער טען כי ניתנה הודעת איסור שימוש שבוטלה או פקעה לפני נהיגתו.

3. מטעם המשיבה העידו שלושה שוטרים שבדבריהם ביהמ"ש קמא נתן אימון מלא. שוטרים אלה מסרו כי ביום 26.3.17 נערכה ונמסרה לבעלים הודעת אי שימוש ברכב עקב ליקויים בטיחותיים שנמצאו בו. בהודעה זו צויין מפורשות כי על הבעלים להחליף את צמיגי הרכב, לבצע בדיקת פילטר, לחזק את המצבר, ועוד. כן נרשם בהודעה זו, כי רישיון הרכב בוטל ועל הבעלים להביא את הרכב למשרד הרישוי לבדיקה לשם החזרתו לכביש, כאשר הוא רשאי להעביר את הרכב, לשם ביצוע תיקונים למוסך הקרוב, עד יום 28.3.17. הודעה זו נמסרה לבעלים, שאשר את קבלתה בחתימתו.

השוטרים גם העידו, כי מאוחר יותר ביום 30.4.17, עת המערער נהג ברכב בעיר סחנין, הרכב השמיע רעש חריג, הוא התבקש לעצור, ולאחר בדיקה נמצא כי קיימת הודעת אי שימוש לפיה רכב זה הורד מהכביש עד לביצוע התיקונים.

4. מנגד העיד המערער, אשר מסר כי לפני נהיגתו בדק את רישיונות הרכב וודא שהכל תקין. הוא אף הצהיר כי לא ידע אודות הודעת אי השימוש, ואף הדבר לא היה ידוע גם לא לבעלים. זו הייתה גרסתו של המערער אותה דחה ביהמ"ש קמא כלא אמינה. עוד הבהיר ביהמ"ש קמא, כי המערער לא טרח להזמין את הבעלים כעד מטעמו; כן דבריו כי לאחרון לא ידוע אודות הודעת אי השימוש לא מתיישבים עם עדות השוטרים ולא עם העובדה שחתימתו של הבעלים מתנוססת על טופס הודעה זו.

5. מכל האמור לעיל, מסקנתו של ביהמ"ש קמא הייתה כי ניתנה הודעת אי שימוש, המערער נהג ברכב, ומכאן המערער הורשע בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום.

6. בהמשך לאחר שנשמעו טיעונים לעונש ניתן גז"ד. בית משפט קמא הטיל על המערער עונשים בדמות קנס בסך ₪ 1,200; פסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 3 חודשים; הפעלת פסילה על תנאי לחודשיים כפי שנפסק בבית משפט לתעבורה בעכו ביום 8.11.15 בתיק 3139-03-15, לריצוי באופן מצטבר. סה"כ פסילה לתקופה של 5 חודשים וכן פסילה על תנאי מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של חודשיים למשך שנתיים.

טענות המערער:

7. בהודעת ערעור שמחזיקה 7 עמודים וביטיעונו (באמצעות אביו) בדיון שהתקיים בפניי ביום 10.5.18, המערער לא הותיר אבן שלא הפך. לטענתו, בזמן שנהג לא חל איסור שימוש על הרכב וכראיה לכך, אביו של הבעלים, אשר נהג ברכב ביום 29.4.18, עוכב בגין נהיגה באותו הרכב ולא יוחסה לו נהיגה תחת איסור שימוש. המערער הדגיש כי לא ידע שניתנה הודעת איסור שימוש ברכב; כן כי ביהמ"ש קמא מנע ממנו להציג את החלטת בית המשפט לתעבורה בהליך 1180-05-17 אשר היתה מחזקת את טענותיו. מהודעת הערעור עולה כי המערער חולק לעניין ממצאיו העובדתיים של ביהמ"ש קמא, וגם מסתייג ממסקנתו של ביהמ"ש קמא אשר דחתה את גרסתו.

8. מנגד המשיבה הזכירה כי עסקינן במסקנות עובדתיות שאין הצדקה להתערב בהן. עוד הוסיפה, כי הוכח שהמערער נהג ברכב שלגביו ניתנה הודעת אי שימוש, והוא לא הרים את הנטל המוטל עליו להוכיח כי עשה כל אשר לאל ידו כדי למנוע את ביצוע העבירה.

דין והכרעה:

9. המערער בטעונו מעררב מין שבאינו מינו. ביום 26.3.17 נמסרו לבעלים שתי הודעות. הודעה אחת, הינה **הודעת איסור מנהלי על שימוש ברכב**, מכוח סעיף 57 (א) לפקודת התעבורה, התשכ"ח - 1968 (להלן: **הפקודה**), אשר ניתנה לבעלים בגין נהיגה ברכב ללא רישיון נהיגה. תקופת איסור השימוש על פי הודעה זו הייתה מוגבלת לתקופה של 30 ימים, אשר אכן חלפו במועד בו נהג המערער ברכב.

ההודעה השנייה, הינה **הודעת אי שימוש** מכוח תקנה 308 (ד) לתקנות, אשר נתנה לבעלים בשל ליקויים שנמצאו ברכב ובגינה הוגש כתב האישום נשוא הערעור דנן.

10. תקנה 308(ד) לתקנות קובעת כי:

"לא ישתמש אדם ברכב שעליו נמסרה הודעת אי שימוש, אלא לשם נסיעה לתיקונו או למילוי התנאים שפורטו בה וכן כדי להביאו למשרד הרישוי לשם עריכת בדיקה נוספת, והכל ככל ששימוש כאמור הותר בהודעה שנמסרה".

תקנה 308 (ה) לתקנות קובעת כי:

"נוכחה רשות הרישוי על פי בדיקה נוספת, כי הפגמים שפורטו בהודעת אי השימוש תוקנו, תבטל את הודעת אי השימוש ותחזיר את רישיון הרכב, למעט במקרה שבו הרכב נקבע בידי שמאי רכב כרכב באבדן גמור".

הודעת אי שימוש אינה מוגבלת בזמן והיא תקפה כל עוד לא תוקנו הליקויים בגינם נמסרה וניתן אישור מתאים מרשות הרישוי - דבר שלא נעשה עובר לנהיגת המערער.

11. טענת המערער לפיה חלפה תקופת האיסור המנהלי על שימוש אשר עמדה על 30 יום אין בינה לבין המיוחס למערער בכתב האישום ולא כלום.

לא זו אף זו, גם לו היה ביהמ"ש קמא נעתר לבקשת המערער ומקבל כראיה מטעמו את החלטת ביהמ"ש

לתעבורה בעכו בתיק בא"ש 1180-05-17 מיום 11.5.17 אשר בגדרה קיצר את תקופת איסור השימוש המנהלי עד ליום מתן ההחלטה, הדבר לא היה מועיל גם לא משרת את המערער. עסקינן בהחלטה שיפוטית שהתקבלה בעניין איסור שימוש מנהלי למשך 60 ימים שניתן בגין אותו הרכב ביום 1.5.17, ולא קשור לאיסור המנהלי על שימוש מיום 26.3.17; הגם שהחלטת ביהמ"ש לתעבורה ניתנה זמן רב לאחר ביצוע העבירה.

12. בפסיקה נקבע כי גם עבירה על הוראת תקנה 308 (ד) לתקנות, הינה עבירה של אחריות קפידה (רע"פ 2929/04 מדינת ישראל נ' רפאל אוחנה, פס' 6 (25.6.07)(להלן: עניין אוחנה). בהתקיים היסוד העובדתי של עבירה זו, קמה חזקה כי נתקיים גם היסוד הנפשי. עם זאת: "דעתי היא כי הדרישה שהנוהג ברכב יהיה אחראי לבדוק האם הרכב בו הוא נוהג הוא תקין, שמיש ובעל הרשאה לנסוע בכבישים היא דרישה סבירה וראויה. וזאת יש לזכור: היום, שלא כמו בעת משטר ה"אחריות המוחלטת" ניתן לסתור את חזקת היסוד הנפשי, ולהראות כי הנדון עשה את כל שניתן כדי למנוע את העבירה, הכל כאמור בסעיף 22(ב) לחוק העונשין. דומה שכדי לעמוד בדרישה זו - כי בבירור קצר עם בעל הרכב. אין זו הטלת דרישה שאין הציבור יכול לעמוד בה." (פס' 7 בעניין אוחנה).

13. בענייננו, המערער גם לא טען כי ניסה לברר עם הבעלים אודות תקינות הרכב, אדרבא לגרסתו גם הבעלים עצמו לא ידע אודות הודעת אי השימוש. לא זו אף זו, ביהמ"ש קמא לא קיבל את דבריו כי ניסה לברר או ראה את רישיונות הרכב, וכידוע באשר לממצאי עובדה ערכאת הערעור ממעטת להתערב אלא במקרים חריגים, ואין זה המקרה. חיזוק למסקנתו זו של ביהמ"ש קמא ניתן בהחלט למצוא במחדלים בהם לקתה הגנת המערער, והכוונה להימנעות מהבאת הבעלים כעד מטעמו, למרות חשיבות הידוע לו.

14. המערער לא צלח את הנטלים הרובצים לפתחו ולא הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למנוע ביצוע העבירה, ומכאן מסקנתו של ביהמ"ש קמא להרשיעו בביצוע העבירה, בדין יסודה.

15. גם העונש אותו גזר ביהמ"ש קמא הינו בהחלט סביר, ולא מצדיק התערבות.

16. מכל האמור לעיל, הערעור נדחה.

המזכירות תשלח פס"ד זה לצדדים.

ניתן היום, כ"ו אייר תשע"ח, 11 מאי 2018, בהעדר הצדדים.